

**JUDECĂTORIA
CHIȘINĂU
(sediul central)**

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. N. Zelinschi, 13
Email: jbotanica@justice.md; Tel.: /+373 22/ 52-20-21
www.instante.justice.md

**Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28**

Judecătoria Chișinău (sediul central), Vă expediază încheierea din data de 11 iunie 2025, precum și înscrisurile ce interesează soluționarea excepției de neconstituționalitate în privința prevederilor art. 226 alin. (1) al Legii insolabilității nr. 149 din 29.06.2012 *"Dacă, pe parcursul realizării planului procedurii accelerate de restructurare, debitorul încalcă condițiile planului și/sau termenele prevăzute de programul de stingere a creanțelor ori nu asigură rezervarea masei debitoare pentru creanțele trecute cu titlu provizoriu, fiecare creditor este în drept să înainteze instanței de insolabilitate o cerere introductivă, care va avea drept efect intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului debitorului fără a mai fi necesară dovada insolabilității lui."* și prevederile art. 226 alin. (2) al Legii insolabilității nr. 149 din 29.06.2012 *"Articolul 217 se aplică în modul corespunzător."* ridicată la cererea avocatului Leșanu Tudor acționând în interesele debitorului SRL "Șafranăx", în cadrul examinării cererii introductive a creditorului AMCO-Asset Management Company SPA privind revocarea planului și intrarea în faliment a debitorului SRL "Șafranăx".

Anexe:

1. Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central), din 11.06.2025 - **4 file.**
2. Cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate
3. Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

**Vicepreședinte interimar
al Judecătoriei Chișinău sediul (central)**

Arhip Alexandru

Ex: Boclinca Gabriela *Boclince*

ÎNCHIEIERE

În numele Legii

11 iunie 2025

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Central

În componența completului:

Președintele ședinței, judecătorul

Guțan Vitalie

Grefier

Boclinca Gabriela

examinând în sediul instanței, în ședință publică, în cadrul examinării cererii introductive a creditorului AMCO-Asset Management Company SPA privind revocarea planului și intrarea în faliment a debitorului SRL "Șafranăx",

cererea reprezentantului debitorului SRL "Șafranăx", avocatul Leșanu Tudor de ridicare a excepției de neconstituționalitate,

A CONSTATAT:

La 07.06.2017, administratorul SRL "Șafranăx", Mînzat Valentin a înaintat cerere introductivă privind recunoașterea debitorului în dificultate financiară și intentarea procedurii accelerate de restructurare față de SRL "Șafranăx".

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2017, s-a admis cererea introductivă depusă de debitorul SRL "Șafranăx" privind intentarea procedurii accelerate de restructurare, s-a instituit perioada de observație și s-a desemnat în calitate de administrator provizoriu Negură Cristina, totodată fiind stabilită pentru data de 23.10.2017 termenul limită de înregistrare a cererilor de admiterea a creanțelor asupra patrimoniului debitorului, 31.10.2017 termenul de verificare a creanțelor, de întocmire și de comunicare a tabelului de creanțe.

În termenul instituit de către instanță, administratorul provizoriu Negură Cristina a prezentat la materialele cauzei tabelul creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului SRL "Șafranăx".

Potrivit încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018, pricina intentată la cererea introductivă a SRL "Șafranăx" privind intentarea procedurii accelerate de restructurare, a fost transmisă pentru examinare instanței competente – Judecătoriei Chișinău.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 16 februarie 2018, a fost primit în procedură cauza dată și stabilită ședința de validare a creanțelor pentru data de 23.04.2018, ora 14-00 și adunarea creditorilor de votare a planului procedurii accelerate de restructurare pentru data de 26.04.2018, ora 14-00. Adunarea creditorilor de votare a planului procedurii accelerate de restructurare nu a avut loc din lipsă de cvorum.

Potrivit avizului publicat în Monitorul Oficial a RM nr. 142-148 (6537-6543) din 04.05.2018, adunarea creditorilor SRL "Șafranăx" în procedură accelerată de restructurare a fost convocată repetat pentru data de 11.05.2018 ora 15:00, fiind notificați creditorii că pot lua cunoștință de conținutul planului proceduri accelerate de restructurare a SRL "Șafranăx" la sediul debitorului din str. Iazului, 3/1, mun. Chișinău și că este admisă și votarea prin corespondență a planului procedurii accelerate de restructurare.

La 10.05.2018, administratorul SRL "Șafranăx", Mînzat Valentin a prezentat instanței de insolvabilitate planul procedurii de restructurare.

La 22.05.2018, administratorul provizoriu SRL "Șafranăx", Negură Cristina a prezentat instanței de insolvabilitate procesul-verbal din 11.05.2018 al adunării repetate a

creditorilor SRL "Șafranăx" în procedură accelerată de restructurare, solicitând instanței confirmarea planului procedurii accelerate de restructurare a SRL "Șafranăx", acceptat de către adunarea repetată a creditorilor SRL "Șafranăx" din 11.05.2018.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 24 mai 2018, a fost confirmat planul procedurii accelerate de restructurare a SRL "Șafranăx", cu sediul în mun. Chișinău, str. Armenească, 15, IDNO: 1002600024928, acceptat de către adunarea repetată a creditorilor SRL "Șafranăx" din 11.05.2018. S-a încetat procedura accelerată de restructurare și s-a aplicat în privința debitorului SRL "Șafranăx" planul procedurii accelerate de restructurare. S-a confirmat în funcția de administrator al insolvenței SRL "Șafranăx" pe perioada planului procedurii accelerate de restructurare, administratorul autorizat Negură Cristina, deținătoarea autorizației nr. 73 din 14.01.2015.

La 13.12.2024, creditorul AMCO-Asset Management Company SPA a înaintat în temeiul art. 217 și 226 din Legea insolvenței, cerere introductivă privind intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului SRL "Șafranăx"

La 05.03.2025, administratorul autorizat Negură Cristina a depus referință la cererea introductivă a creditorului AMCO-Asset Management Company SPA, prin care a solicitat admiterea acesteia, revocarea planului procedurii accelerate de restructurare și intentarea procedurii de faliment față de SRL "Șafranăx" cu lichidarea patrimoniului.

La 11.06.2025, în ședința de examinare a cererii introductive a creditorului AMCO-Asset Management Company SPA, reprezentantul debitorului SRL "Șafranăx", avocatul Leșanu Tudor a înaintat cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 226 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 *"Dacă, pe parcursul realizării planului procedurii accelerate de restructurare, debitorul încalcă condițiile planului și/sau termenele prevăzute de programul de stingere a creanțelor ori nu asigură rezervarea masei debitoare pentru creanțele trecute cu titlu provizoriu, fiecare creditor este în drept să înainteze instanței de insolvență o cerere introductivă, care va avea drept efect intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului debitorului fără a mai fi necesară dovada insolvenței lui."* și prevederile art. 226 alin. (2) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 *"Articolul 217 se aplică în modul corespunzător."*

Reprezentantul creditorului AMCO-Asset Management Company SPA, avocatul Cucu Mihail a lăsat soluția la discreția instanței.

Administratorul insolvenței SRL "Șafranăx", Negură Cristina în ședință a solicitat respingerea cererii.

Analizând solicitarea formulată de către reprezentantul debitorului SRL "Șafranăx", avocatul Leșanu Tudor privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată o admite, din considerentele ce urmează.

Potrivit prevederilor art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Reglementări similare se regăsesc și în art. 356 Cod de procedură civilă, potrivit căreia cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

Potrivit art. 12¹ alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

În acest context, Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, a relevat următoarele: "82. [j]udecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. 83. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82."

Din conținutul solicitării de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că aceasta vizează următoarele norme:

- art. 226 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 "Dacă, pe parcursul realizării planului procedurii accelerate de restructurare, debitorul încalcă condițiile planului și/sau termenele prevăzute de programul de stingere a creanțelor ori nu asigură rezervarea masei debitoare pentru creanțele trecute cu titlu provizoriu, fiecare creditor este în drept să înainteze instanței de insolvență o cerere introductivă, care va avea drept efect intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului debitorului fără a mai fi necesară dovada insolvenței lui.";

- art. 226 alin. (2) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 "Articolul 217 se aplică în modul corespunzător."

În acest context, instanța menționează că, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Astfel, sub aspectul verificării întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, instanța menționează că, normele vizate de către reprezentantul autorului sesizării constituie obiect al controlului de constituționalitate.

De asemenea, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către reprezentantul debitorului SRL "Șafrană", avocatul Leșanu Tudor, iar normele vizate nu au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate.

Din aceste considerente, ținând cont că normele solicitate a fi supuse controlului de constituționalitate urmează a fi aplicată la soluționarea cauzei deduse judecării, având în vedere că judecătorul nu trebuie să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, instanța admite solicitarea reprezentantului debitorului SRL "Șafrană", avocatul Leșanu Tudor și ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 226 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 "Dacă, pe parcursul realizării planului procedurii accelerate de restructurare, debitorul încalcă condițiile planului și/sau termenele prevăzute de programul de stingere

a creanțelor ori nu asigură rezervarea masei debitoare pentru creanțele trecute cu titlu provizoriu, fiecare creditor este în drept să înainteze instanței de insolabilitate o cerere introductivă, care va avea drept efect intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului debitorului fără a mai fi necesară dovada insolabilității lui.” și prevederile art. 226 alin. (2) al Legii insolabilității nr. 149 din 29.06.2012 ”Articolul 217 se aplică în modul corespunzător.”.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolabilității, art. 12¹, art. 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

d i s p u n e :

Se admite cererea reprezentantului debitorului SRL ”Șafranăx”, avocatul Leșanu Tudor de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 226 alin. (1) al Legii insolabilității nr. 149 din 29.06.2012 ”*Dacă, pe parcursul realizării planului procedurii accelerate de restructurare, debitorul încalcă condițiile planului și/sau termenele prevăzute de programul de stingere a creanțelor ori nu asigură rezervarea masei debitoare pentru creanțele trecute cu titlu provizoriu, fiecare creditor este în drept să înainteze instanței de insolabilitate o cerere introductivă, care va avea drept efect intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului debitorului fără a mai fi necesară dovada insolabilității lui.” și prevederile art. 226 alin. (2) al Legii insolabilității nr. 149 din 29.06.2012 ”Articolul 217 se aplică în modul corespunzător.”.*

Se continuă examinarea cererii introductive a creditorului AMCO-Asset Management Company SPA privind revocarea planului și intrarea în faliment a debitorului SRL ”Șafranăx”, până la pledoarii, care se amână până la soluționarea de către Curtea Constituțională a sesizării privind excepția de neconstituționalitate.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere și sesizarea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, pentru a fi examinate conform competenței.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

/semnătura/

Guțan Vitalie

Copia corespunde originalului
Judecătorul

Guțan Vitalie

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

a textului de lege „Dacă, pe parcursul realizării planului procedurii accelerate de restructurare, debitorul încalcă condițiile planului și/sau termenele prevăzute de programul de stingere a creanțelor ori nu asigură rezervarea masei debitoare pentru creanțele trecute cu titlu provizoriu, fiecare creditor este în drept să înainteze instanței de insolvabilitate o cerere introductivă, care va avea drept efect intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului debitorului fără a mai fi necesară dovada insolvabilității lui” din art.226 alin.(1) din Legea insolvabilității și textului de lege „Articolul 217 se aplică în modul corespunzător” din art.226 alin.(2) din Legea insolvabilității

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

„09” iunie 2025

A.2. Autorul excepției de neconstituționalitate

1. **Denumirea și sediul:** SRL „Șafranăx”, mun. Chișinău, sec. Centru, str. Armenească, 15
2. **Numărul și data înregistrării:** 1002600024928 din 15 august 1997
3. **Numele administratorului:** Mînzat Valentin
4. **Numele reprezentantului:** Leșanu Tudor
5. **Profesia:** Avocat

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecății instanței

1. La 07.06.2017, administratorul SRL "Șafranăx" a înaintat cerere introductivă privind recunoașterea debitorului în dificultate financiară și intentarea procedurii accelerate de restructurare față de SRL "Șafranăx".
2. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2017 s-a admis cererea introductivă depusă de debitorul SRL „Șafranăx” privind intentarea procedurii accelerate de restructurare, s-a instituit perioada de observație și s-a desemnat în calitate de administrator provizoriu Negură Cristina, totodată fiind stabilită pentru data de 23.10.2017 termenul limită de înregistrare a cererilor de admiterea a creanțelor asupra patrimoniului debitorului, 31.10.2017 termenul de verificare a creanțelor, de întocmire și de comunicare a tabelului de creanțe.
3. Potrivit încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018, pricina intentată la cererea introductivă a SRL "Șafranăx" privind intentarea procedurii accelerate de restructurare, a fost transmisă pentru examinare instanței competente – Judecătoriei Chișinău.
4. Prin încheierea judecătorei Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 16 februarie 2018, a fost primit în procedură cauza dată și stabilită ședința de validare a creanțelor pentru data de 23.04.2018, ora 14-00 și adunarea creditorilor de votare a planului procedurii accelerate de restructurare pentru data de 26.04.2018, ora 14-00.
5. La 22.05.2018, administratorul provizoriu SRL "Șafranăx", Negură Cristina a prezentat instanței de insolabilitate procesul-verbal din 11.05.2018 al adunării repetate a creditorilor SRL "Șafranăx" în procedură accelerată de restructurare, solicitând instanței confirmarea planului procedurii accelerate de restructurare a SRL "Șafranăx", acceptat de către adunarea repetată a creditorilor SRL "Șafranăx" din 11.05.2018.
6. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 mai 2018, a fost confirmat planul procedurii accelerate de restructurare a SRL "Șafranăx", acceptat de către adunarea repetată a creditorilor SRL "Șafranăx" din 11.05.2018. S-a încetat procedura accelerată de restructurare și s-a aplicat în privința debitorului SRL "Șafranăx" planul procedurii accelerate de restructurare. S-a confirmat în funcția de administrator al insolabilității SRL "Șafranăx" pe perioada planului procedurii accelerate de restructurare, administratorul autorizat Negură Cristina, deținătoarea autorizației nr. 73 din 14.01.2015.
7. Potrivit tabelului definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului SRL "Șafranăx", creanța creditorului BC "Eximbank Gruppo Veneto Banca" SA a fost validată cu valoarea de 62 061 148,82 lei la creanțe garantate.
8. La data de 13.12.2024 reprezentantul AMCO-Asset Management SPA a depus cerere privind revocarea planului de restructurare accelerată și trecerea SRL „Șafranăx” în faliment.
9. Cererea de revocare a Planului procedurii de restructurare și trecerea SRL „Șafranăx” în procedură de faliment se află în examinare pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Circumstanțe ce denotă întrunirea condițiilor de admisibilitate a sesizării:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

Obiectul excepției de neconstituționalitate (textului de lege „Dacă, pe parcursul realizării planului procedurii accelerate de restructurare, debitorul încalcă condițiile planului și/sau termenele prevăzute de programul de stingere a creanțelor ori nu asigură rezervarea masei debitoare pentru

creanțele trecute cu titlu provizoriu, fiecare creditor este în drept să înainteze instanței de insolabilitate o cerere introductivă, care va avea drept efect intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului debitorului fără a mai fi necesară dovada insolabilității lui” din art.226 alin.(1) din Legea insolabilității nr.149/2012 și textului de lege „Articolul 217 se aplică în modul corespunzător” din art.226 alin.(2) din Legea insolabilității nr.149/2012) având calitatea de act normativ (lege organică) intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție.

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

În speță excepția este ridicată de reprezentantul debitorului care este participant al procesului de insolabilitate pendinte.

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

Instanța de insolabilitate la examinarea cererii introductive depuse de creditorul AMCO-Asset Management SPA urmează să aplice dispozițiile art.226 din Legea insolabilității..

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Textul de lege „Dacă, pe parcursul realizării planului procedurii accelerate de restructurare, debitorul încalcă condițiile planului și/sau termenele prevăzute de programul de stingere a creanțelor ori nu asigură rezervarea masei debitoare pentru creanțele trecute cu titlu provizoriu, fiecare creditor este în drept să înainteze instanței de insolabilitate o cerere introductivă, care va avea drept efect intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului debitorului fără a mai fi necesară dovada insolabilității lui” din art.226 alin.(1) din Legea insolabilității nr.149/2012 și textul de lege „Articolul 217 se aplică în modul corespunzător” din art.226 alin.(2) din Legea insolabilității nr.149/2012, nu au constituit anterior obiect al verificării constituționalității de către Înalta Curte.

C. Obiectul sesizării

10. Prezenta sesizare are ca obiect verificarea corespunderii constituționalității textului de lege „Dacă, pe parcursul realizării planului procedurii accelerate de restructurare, debitorul încalcă condițiile planului și/sau termenele prevăzute de programul de stingere a creanțelor ori nu asigură rezervarea masei debitoare pentru creanțele trecute cu titlu provizoriu, fiecare creditor este în drept să înainteze instanței de insolabilitate o cerere introductivă, care va avea drept efect intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului debitorului fără a mai fi necesară dovada insolabilității lui” din art.226 alin.(1) din Legea insolabilității nr.149/2012 și textului de lege „Articolul 217 se aplică în modul corespunzător” din art.226 alin.(2) din Legea insolabilității nr.149/2012, în virtutea faptului că contravin Principiului Securității raporturilor juridice reglementat de art.6 paragraful 1 și Preambulul, art.1 Protocol 1 al Convenției Europene pentru drepturile omului și libertățile fundamentale și prevederilor art.8, art.16, art.23, 46 și 54 din Constituția Republicii Moldova.
11. Articolul 226 alin.(1) din Legea insolabilității nr.149 din 29.06.2012 este expus în următoarea redacție: „Dacă, pe parcursul realizării planului procedurii accelerate de restructurare, debitorul încalcă condițiile planului și/sau termenele prevăzute de programul de stingere a

creanțelor ori nu asigură rezervarea masei debitoare pentru creanțele trecute cu titlu provizoriu, fiecare creditor este în drept să înainteze instanței de insolabilitate o cerere introductivă, care va avea drept efect intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului debitorului fără a mai fi necesară dovada insolabilității lui”.

12. Articolul 226 alin.(2) din Legea insolabilității nr.149 din 29.06.2012 este expus în următoarea redacție: „*Articolul 217 se aplică în modul corespunzător*”
13. Textele de lege contestate în redacția actuală promovează încălcarea directă a dreptului de proprietate prin prisma trecerii unui lucru în faliment, iar ca consecință impunerea restituirii (exproprierii) debitorului și creditorilor de proprietatea dobândită legal asupra mijloacelor bănești achitate de un debitor insolabil în cadrul realizării planului, precum și prezumă nulitatea unui plan care la data confirmării a întrunit toate condițiile de valabilitate.

D. EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

Legislația pertinentă

Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 8

Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

- (1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.
- (2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.

Articolul 16

Egalitatea

[...]

- (2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

- (1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
- (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

- (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.
- (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și

demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

Prevederile relevante ale Legii insolabilității nr.149 din 29.06.2012 sunt următoarele:

Articolul 217

Cererea de lichidare în cazul nerealizării planului procedurii de restructurare

- (1) Dacă, pe parcursul realizării planului procedurii de restructurare, debitorul nu respectă prevederile lui sau planul nu este realizat în termen, comitetul creditorilor sau fiecare creditor poate înainta o nouă cerere introductivă, care va avea ca efect intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului debitorului fără a mai fi necesară dovada insolabilității lui.
- (2) Intentarea procedurii falimentului ca rezultat al neexecutării planului procedurii de restructurare conduce la revocarea planului. În acest caz, creditorii ale căror creanțe au fost stinse ca urmare a executării planului sînt obligați să restituie tot ceea ce au primit. Creanțele unor astfel de creditorii se restabilesc în tabelul creanțelor în mărimea corespunzătoare.
- (3) Revocarea planului procedurii de restructurare nu servește temei pentru restituirea sumelor achitate creditorilor masei și creditorilor cu creanțe de rangul întâi și doi în perioada aplicării planului.
- (4) Creanțele amînate sau eşalonate prin planul procedurii de restructurare, odată cu revocarea acestuia, se restabilesc la scadență.
- (5) Înregistrarea cererii menționate la alin. (1) nu suspendă continuarea activității debitorului pînă cînd instanța de insolabilitate nu hotărăște asupra ei.
- (6) Hotărîrea instanței de insolabilitate cu privire la respingerea unei noi cereri introductive poate fi atacată cu apel de către creditorii.
- (7) Respingerea apelului nu exclude posibilitatea înaintării ulterioare de către creditorii a unei cereri introductive dacă aceștia consideră continuarea executării planului procedurii de restructurare drept o cauză a pierderii patrimoniului debitorului, care a afectat interesele creditorilor.
- (8) În partea nereglementată de prezentul articol se aplică efectele prevăzute de legislația civilă la nulitatea actelor juridice.

Articolul 226

Efectele nerealizării planului procedurii accelerate de restructurare

- (1) **Dacă, pe parcursul realizării planului procedurii accelerate de restructurare, debitorul încalcă condițiile planului și/sau termenele prevăzute de programul de stingere a creanțelor ori nu asigură rezervarea masei debitoare pentru creanțele trecute cu titlu provizoriu, fiecare creditor este în drept să înainteze instanței de insolabilitate o cerere introductivă, care va avea drept efect intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului debitorului fără a mai fi necesară dovada insolabilității lui.**
- (2) **Articolul 217 se aplică în modul corespunzător.**

Prevederile relevante ale Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (în continuare – Convenția Europeană), amendată prin protocoalele adiționale la această convenție (încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărîrea Parlamentului nr. 1298-XIII din 24 iulie 1997) sunt următoarele:

Protocolul nr.1 adițional la Convenție

Articolul 1

Protecția proprietății

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

Prevederile relevante ale Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice (adoptat la New York la 16 decembrie 1966 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 217-XII din 28 iulie 1990) sunt următoarele:

Articolul 26

„Toate persoanele sunt egale în fața legii și au, fără discriminare, dreptul la o ocrotire egală din partea legii.

În această privință legea trebuie să interzică orice discriminare și să garanteze tuturor persoanelor o ocrotire egală și eficace contra oricărei discriminări, în special de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, origine națională sau socială, avere, naștere sau întemeiată pe orice altă împrejurare.

Expunerea motivată a autorului asupra pretinselor încălcări a normelor constituționale:

În privința criticilor de neconstituționalitate ale art.226 alin.(1) din Legea insolabilității:

14. Principiul accesului liber la justiție consacrat prin textul citat din Legea fundamentală implică, între altele adoptarea de către legiuitor a unor reguli de procedură clare, în care să se prescrie cu precizie condițiile și termenele în care justițiabilii își pot exercita drepturile lor procesuale, inclusiv cele referitoare la căile de atac împotriva hotărârilor pronunțate de instanțele de judecată”.
15. În jurisprudența sa Înalta Curte în mod continuu a statuat necesitatea ca regulile de procedură să fie clare, astfel încât justițiabilii să poată avea reprezentarea drepturilor lor procesuale. La caz fiind de o relevanță deosebită cauza Curții Europene a Drepturilor Omului Rotaru împotriva României sau la Cazul Sunday Times contra Regatului Unit.
16. Neclaritatea normei de la art.226 alin.(1) din Legea insolabilității poate afecta grav dreptul de proprietate al debitorului garantat de art.46 din Constituție și dreptul la apărare garantat de art.26 din Constituție.
17. Observăm că legislatorul în textul de lege de la art.226 alin.(1) din Legea insolabilității utilizează noțiunea generică de „**creditor**”. Acest fapt ar putea presupune că o asemenea cerere introductivă ar putea fi depusă și de o persoană care nu este validată ca creditor, nu este inclusă în Tabelul definitiv al creanțelor, nu este inclusă în Graficul de stingere a creanțelor și respectiv nu este afectată de neralizarea planului, ci doar prin prisma faptului că are o creanță apărută după data intentării procedurii de insolabilitate se pretinde a fi la fel **creditor**.
18. Însă se reține că scopul urmărit de art.226 alin.(1) Legea insolabilității privește constatarea neexecutării planului de restructurare accelerată și revocarea acestuia. Această dispoziție

- legală nu instituie o nouă procedură de insolabilitate, ci doar oferă dreptul creditorului validat de a cere revocarea planului din cauza nerealizării acestuia și, pe cale de consecință a nesatisfacerii creanței sale conform graficului de stingere a creanțelor din plan.
19. Trecerea debitorului insolabil în procedura de faliment constituie doar efectul obiectului de bază al cererii introductive – revocarea planului pentru neexecutare. Întru-cât doar ca efect al revocării planului de restructurare instanța de insolabilitate va decide trecerea debitorului în faliment.
 20. Acest fapt presupune că nu orice persoană care pretinde la un drept de creanță față de societatea insolabilă aflată în procedura planului de restructurare este în drept să solicite intentarea procedurii de insolabilitate, ci doar creditorii validați datorită cărui fapt ei sunt direct vizați de nerealizarea planului.
 21. Întru-cât un pretins creditor al masei (*creanțe apărute după data intentării procedurii de insolabilitate/restructurare accelerată*) nu este creditor validat și nu este nici vizat în Graficul de stingere a creanțelor din cuprinsul Planului procedurii de restructurare accelerată, acesta nu ar trebui să poată pretinde la neexecutarea planului.
 22. Subsecvent, relevăm că norma de la art.226 alin.(1) este transpusă în Secțiunea a 5-a a Capitolului 6 Procedura de restructurare accelerată, reglementând efectele confirmării planului procedurii de restructurare accelerate și supravegherea aplicării lui.
 23. Remarcăm că conform art.225 alin.(1)-(3) din Legea insolabilității, (1) *Din momentul adoptării hotărârii de încetare a procedurii accelerate de restructurare și de continuare a realizării planului procedurii accelerate de restructurare, debitorul reintră în dreptul de administrare, desfășurându-și activitatea în limitele afacerii sale obișnuite, în condițiile planului.* (2) *Planul procedurii accelerate de restructurare poate reglementa supravegherea realizării sale de către administratorul insolabilității desemnat de adunarea creditorilor. Dispozițiile privind supravegherea realizării planului nu sînt afectate de încetarea procedurii accelerate de restructurare a debitorului.* (3) ***Efectele planului procedurii accelerate de restructurare, confirmat de instanța de judecată, sunt opozabile doar debitorului și creditorilor afectați de plan.***
 24. În consecință, prin prisma normei contestate din art.226 alin.(1) din Legea insolabilității legislatorul crează grave deficiențe de interpretare creînd aparență pentru instanță că ar putea admite o cerere introductivă bazată pe art.226 alin.(1) din lege la solicitarea unei persoane care nu e afectată de plan, dar se pretinde creditor prin prisma deținerii unei creanțe apărute după data intentării procedurii (obligații curente).
 25. La modul ipotetic, în cazul în care SRL „Șafranăx” în procedura planului de restructurare accelerată în ipoteza în care nu ar putea executa un document executoriu în favoarea unui pretins creditor curent, acest fapt nu ar trebui să constituie temei pentru revocarea planului în măsura în care acesta nu mai poate fi realizat.
 26. Evidențiem la caz și faptul că art.53 alin.(2)-(3) din Legea insolabilității prevede că, (2) Toate acțiunile împotriva debitorului sînt exercitate în numele creditorilor de către adunarea creditorilor și de comitetul creditorilor, cu excepția cazurilor în care prezenta lege prevede în mod expres exercitarea dreptului de către creditor în mod individual. (3) ***Îndreptătit să participe la procedurile de insolabilitate este acel creditor care a formulat și căruia i s-a validat, total sau parțial, o cerere de înaintare a creanței prin includere în tabelul definitiv al creanțelor...”***.
 27. Textul de lege explică suficient de clar că doar un creditor validat ar putea solicita revocarea

- unui plan de restructurare accelerată pentru neexecutare.
28. Poziția dată a fost expusă și de Curtea Constituțională în Decizia nr.116 din 8 septembrie 2022 privind examinarea constituționalității art.217 alin.(1) din Legea insolvenței în care Înalta Curte a enunțat: „Cu privire la argumentul autorului sesizării referitor la faptul că procedura de insolvență reprezintă o procedură colectivă, iar interesele tuturor creditorilor sunt reprezentate de adunarea creditorilor și de comitetul creditorilor, Curtea observă că articolul 53 alin. (2) din Lege stabilește că toate acțiunile împotriva debitorului sunt exercitate în numele creditorilor de către adunarea creditorilor și de comitetul creditorilor, cu excepția cazurilor în care prezenta lege prevede în mod expres exercitarea dreptului de către creditor în mod individual. Astfel, în cazurile stabilite de lege, creditorul poate acționa în mod individual pentru apărarea drepturilor sale, dacă nerealizarea planului de restructurare afectează direct interesele creditorului.”
29. Deci din argumentarea Înaltei Curți rezultă expres că aplicarea art.217 alin.(1) din Legea insolvenței decurge din art.53 al aceleiași legi, care conferă un asemenea drept procedural de a depune o cerere introductivă de revocare a planului și trecere în faliment - doar creditorului validat și care este afectat direct de nerealizarea planului. Percepem că aceleași raționamente ar trebui reținute *mutatis mutandis* și în privința textului de lege contestat al art.226 alin.(1) din Legea insolvenței.

În privința criticilor de neconstituționalitate ale art.226 alin.(2) din Legea insolvenței:

30. Potrivit art.54 al Constituției Republicii Moldova „În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.”
31. Se impune a fi remarcat că în condițiile art.143 alin.(8) din Legea insolvenței, creditorul a cărui creanță a fost validată în Tabelul definitiv consolidat și consemnată de judecător deține în raport cu debitorul insolvent o hotărâre judecătorească irevocabilă.
32. Evidențiem Înaltei Curți că potrivit art.254 alin.(3) Cod de procedură civilă, După ce hotărârea rămâne irevocabilă, părțile și ceilalți participanți la proces, precum și succesorii lor în drepturi, nu pot înainta o nouă cerere de chemare în judecată cu aceleași pretenții și în același temei, nici să conteste în alt proces faptele și raporturile juridice stabilite în hotărârea judecătorească irevocabilă.
33. În virtutea raționamentelor date, rezultă că în privința dreptului confirmat incontestabil al creditorilor de a-și încasa creanțele validate nu poate interveni *a fortiori* nici pe cale de acțiune și nici ca excepție.
34. În acest sens, remarcăm o singură ipoteză legală în care o creanță validată și consemnată de judecător poate suferi modificări și anume prin prisma art.144 alin.(8) din Legea insolvenței, în cazul descoperirii unui fals sau a unei erori esențiale care a determinat admiterea creanței, precum și în cazul descoperirii unor circumstanțe esențiale necunoscute până atunci. Situație care însă nu are obiect de legătură cu sintagma contestată, motiv din care nu o supunem analizei.

35. După validarea creanțelor în dependență de existența mijloacelor financiare existente sau acumulate pe parcursul procedurii de realizare a planului de restructurare accelerată, administratorul insolvenței distribuie în ordinea Secțiunii 3 a Capitolului V din Legea insolvenței aceste mijloace financiare către creditori pentru stingerea creanțelor acestora.
36. Raportând prevederile legale menționate în practică atestăm în ipoteză că în cadrul procedurii de realizare a planului de restructurare accelerată, unui creditor garantat, fie chirografar de rang III, IV, V și VI i se achită creanța sa validată. Evident, creditorul având certitudinea că deține o creanță față de debitor confirmată sub autoritatea lucrului judecat a art.143 alin.(8) din Legea insolvenței, valorifică aceste mijloace financiare primite în activitatea sa economică. Ulterior, peste o perioadă de 2 sau 3 ani unul din creditorii societății insolvente formulează o cerere introductivă în sensul art.226 din Legea insolvenței solicitând intentarea procedurii falimentului ca urmare a nerealizării planului de restructurare accelerată.
37. În cazul constatării de către instanța de insolvență a faptului nerealizării conforme de către debitor a Planului de restructurare accelerată, instanța este în drept să revoce acest plan și să intenteze procedura de faliment.
38. Totodată însă, admitând o asemenea cerere introductivă și revocând planul de restructurare accelerată, instanța este obligată prin prisma art.226 alin.(2) să aplice și prevederile art.217 alin.(2) din Legea insolvenței și să oblige toți creditorii cărora le-au fost achitate creanțele pe perioada de realizare a Planului să restituie aceste mijloace financiare.
39. În consecință, creditorul este pus în situația în care să identifice imediat mijloace financiare pentru a restitui debitorului insolvent creanța pe care a primit-o în mod legal și asupra căreia a avut un drept incontestabil care se bucură de efectul *res judicata*.
40. Este inacceptabil prin prisma art.46 din Constituție să deții o creanță neachitată de debitor, să fii validat ca creditor garantat/chirografar în caz de insolvență a executorului, să primești la un moment dat creanța, iar ulterior să trebuiască să restitui banii tăi proprii înapoi (bun în sensul art.46 din Constituție) în masa debitoare, doar prin simplul fapt că o normă legală prevede acest fapt.
41. În același timp, norma de la art.226 alin.(2) în coroborare cu art.217 din Legea insolvenței încalcă și prevederile art.16 din Constituție întru-cât creditorii în cazul dat nu sunt tratați în mod egal, ci discriminatoriu. Or, în condițiile art.217 alin.(3) în mod neclar efectele trecerii în faliment afectează creditorii garantați, dar nu îi afectează pe creditorii masei și creditorii cu creanțe de rangul întâi și doi care și-au primit creanțele.
42. Discriminarea legislatorului este lipsită de orice claritate așa cum cere Înalta Curte în jurisprudența sa continuă, întru-cât reieșind din prevederile art.43 din Legea insolvenței, clasa creditorilor garantați este o clasă mai privilegiată decât cea a creditorilor chirografari de rangul I și II.
43. În cazul dat, este lipsit de sens să protejezi o clasă de creditori de rang inferior de efectele trecerii în faliment, iar în privința unei clase de creditori mai privilegiate să o discriminezi și să-i impui să restituie tot ceea ce a primit.
44. În lumina faptelor evidențiate considerăm că sintagma contestată afectează inadmisibil și în substanță dreptul de proprietate al creditorilor care sunt puși în situația restituirii debitorului insolvent a propriilor lor bani/bunuri.
45. Respectiv, nu doar că acești creditori nu s-au putut bucura de proprietatea lor o perioadă îndelungată până la data distribuirii acestora în cadrul procedurii de realizare a planului de restructurare accelerată (perioadă care durează până la 3 ani, însă în practică sunt cazuri când

- această perioadă depășește mult mai mult), dar după ce i-au primit integral sau parțial, sunt obligați să întoarcă tot ce au primit înapoi.
46. Distinct însă art.226 alin.(2) în coroborare cu art.217 alin.(2) din Legea insolvenței nu doar restrânge dreptul de proprietate asupra dreptului de proprietate a creditorilor, însă crează un risc de priver substanțială a proprietății creditorului *in integrum* asupra afacerii sale. În situația în care creditorul este o persoană juridică sau fizică solvabilă acesta chiar dacă i se încalcă dreptul de proprietate își va permite să restituie aceste sume.
47. Situația însă se schimbă radical atunci când creditorul nu mai dispune de bunurile primite pentru a le restitui în masa debitoare or, cum am evidențiat supra revocarea planului poate avea loc și peste 3 ani de la data confirmării acestuia, sau de la data când creditorului i s-a distribuit creanța sa.
48. Ne întrebăm în rezultat, aplicarea art.226 alin.(2) în coroborare cu art.217 alin.(2) al Legii insolvenței duce la constatarea incapacității de plată a creditorului care nu dispune de suma de bani ce urmează a o restitui, acordând dreptul noului lichidator al debitorului de a înainta o cerere introductivă deja față de creditor.
49. În fapt, administratorul insolvenței, deja lichidator ar fi chiar obligat de Hotărârea de intentare a procedurii de faliment ca urmare a nerealizării planului, precum și de art.66 alin.(1) lit.1) din Legea insolvenței de a întreprinde orice măsură necesară colectării acestei sume, respectiv și depunerii cererii introductive în caz de lipsă a acestor sume la creditor.
50. În consecință, prin aplicarea art.226 alin.(2) în coroborare cu art.217 alin.(2) din Legea insolvenței, un creditor ce deține o creanță incontestabilă față de debitor riscă la modul predictibil să se transforme singur în debitor insolvent și să-i fie lichidată compania sa.
51. La fel și în cazul creditorului persoană fizică riscurile nu sunt mai reduse or, lipsa mijloacelor financiare la fel îl pune în întârziere acordând posibilitatea încasării silite a acestora din salariu, pensie din valorificarea bunurilor sale private etc.
52. Legiuitorul adoptând sintagma contestată în norma de la art.217 alin.(2) din Legea insolvenței a realizat o asimilare substanțial eronată a revocării planului ca urmare a nerealizării cu nulitatea unui act juridic.
53. Revocarea planului de restructurare se impune pentru motive de nerealizare, respectiv la momentul aprobării și confirmării lui nu au existat careva încălcări a condițiilor de valabilitate ale planului sau a normelor juridice ca în cazul anulării unui act juridic.
54. Totodată, legea nu reglementează cu claritate care este consecința cheltuielilor procesului de insolvență și anume remunerația administratorului insolvenței și onorariul de succes încasat de acesta în măsura în care administratorul insolvenței nu este creditor al masei, remunerația acestuia având un regim juridic distinct. În situația în care aceste sume nu se restituie, rezultă că se intră în contradicție cu prevederile art.217 alin.(8) din Legea insolvenței, care prevede că, *în partea nereglementată de prezentul articol se aplică efectele prevăzute de legislația civilă la nulitatea actelor juridice.*
55. La caz, conform art.331 alin.(1) Cod civil, *Actul juridic nul se consideră, cu efect retroactiv, că nu a produs niciun efect juridic din momentul încheierii.* Totodată, potrivit art.331 alin.(5) Cod civil, ***Prestațiile executate în temeiul actului juridic nul sau anulat, precum și alte îmbogățiri obținute din acele prestații se supun restituirii conform dispozițiilor legale privind îmbogățirea nejustificată.***
56. În consecință considerăm că prevederile contestate încalcă inadmisibil prevederile art.46 din Constituție.

57. Prin nulitatea actului juridic legislatorul sancționează încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes general (nulitate absolută), fie încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes particular (nulitate relativă).
58. În doctrina autohtonă s-a spus că nulitatea este o sancțiune care desființează actul juridic în cazul în care acesta a fost încheiat cu nerespectarea condițiilor de validitate cerute de lege [SERGIU BAIEȘ, NICOLAE ROȘCA, *Drept civil. Partea generală. Persoana fizică. Persoana juridică*, Chișinău: F.E.P. Tipografia Centrală, 2004, p. 216].
59. Este absolut neclar **din care motive un Plan de restructurare accelerată care a întrunit toate condițiile de valabilitate ale actului juridic civil la data confirmării să fie anulat ulterior pe motive de nerealizare și care au apărut după data confirmării acestuia.**
60. Pur interpretativ deducem că aplicând prevederile art.226 alin.(2) în coroborare cu art.217 alin.(8) din Legea insolvenței în coroborare cu efectele nulității actului juridic din art.331 Cod civil, atunci instanța ar trebui să oblige și administratorul insolvenței, fie administratorul statutar care a încasat salariu în această perioadă să restituie în masa debitoare remunerația și celelalte cheltuieli primite de aceștia pe perioada de realizare a Planului procedurii de restructurare accelerată. Este această situație compatibilă cu garanțiile dreptului de proprietate consfințite de art.46 din Constituție?
61. Dacă instanța admite cererea AMCO rezultă că, părțile Planului de restructurare accelerată, adică creditorii și debitorul revin la poziția inițială datei confirmării planului (art.226 alin.(2) și art.217 alin.8).
62. În rezultat toate achitățile efectuate de debitor către creditori devin nule de drept și se consideră ca plată neefectuată, iar în Tabelul definitiv creanțele se actualizează la suma inițială.
63. Totodată debitorul este impus să achite către creditori creanțele în mărimea existentă la data validării, fără a lua în calcul sumele achitate de debitor pe parcursul planului de restructurare accelerată.
64. Ce se întâmplă însă în situația în care creditorii cărora le-au fost achitate creanțe pe parcursul planului refuză să restituie aceste mijloace financiare ? Ce se întâmplă în situația în care creditorii cărora le-au fost achitate creanțe pe parcursul planului nu mai dețin aceste mijloace financiare ?
65. În situațiile date, patrimoniul debitorului este grav afectat întru-cât aplicând *per se* textul de lege al art.226 alin.(2) în coroborare cu art.217 alin.(2), SRL „Șafranăx” ar fi obligat să achite repetat creanța unui creditor care nu a restituit ceea ce a încasat o dată. Este conformă această situație cu garanțiile dreptului de proprietate garantate de art.1 Protocol 1 CEDO. Evident nu.
66. Normele contestate crează grave deficiențe și asupra modului în care instanța la emiterea hotărârii trebuie să supună restituirii remunerația administratorului insolvenței încasată pe perioada de realizare a Planului procedurii de restructurare sau nu. Pe marginea acestui aspect învederăm că legislatorul în art.52 din Legea insolvenței distinge între:
- Art.52 alin.(1) Cheltuielile procesului de insolvență – în care se include remunerația administratorului și,
 - Art.52 alin.(2) Alte obligații ale masei debitoare – creanțele creditorilor ai masei în sensul art.217 alin.(3).
67. Învederăm că aceste categorii nu sunt identice. Remarcăm art.70 alin. (13) din Legea insolvenței prevede că, *în cazul în care se constată că debitorul insolvent nu dispune de bunuri sau valoarea bunurilor acestuia nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvență sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix*

administratorului/lichidatorului, precum și compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligația organelor de conducere ale debitorului consemnate la articolul 247 din Legea insolvenței.

68. Observăm astfel că în cazul obligațiile masei debitoare prevăzute de art.52 alin.(2) și despre care ne vorbește textul art.226 alin.(2) în coroborare cu art.217 alin.(3) în caz de lipsă a masei debitoare se trec în sarcina administratorului insolvenței care și le-a asumat.
69. În concluzie considerăm că legiuitorul nu a avut niciun temei legal să încalce în substanță dreptul de proprietate al debitorului garantat de art.46 din Constituție aplicând efectele nulității actului juridic civil (*restitutio in integrum*) situației de revocare a unui plan de restructurare și să oblige acești creditori să restituie tot ceea ce au primit în mod legal și li s-a convenit prin efectul validării.
70. Învederăm Înaltei Curți că criticile sintagmei date nu sunt o novație. În doctrina de specialitate au fost mai mulți doctrinari care au ridicat obiecții asupra acestei sintagme. În acest sens, facem trimitere la autorul Ana Ilana în lucrarea "Compatibilitatea Instituției insolvenței din legislația Republicii Moldova cu reglementările Uniunii Europene. Teză de doctor, Chișinău, 2017", care susține că: „în condițiile în care nu a fost realizat planul procedurii de restructurare, din motive de nerespectare a termenelor sau a prevederilor sale, creditorii, individual sau prin comitetul desemnat, vor putea solicita intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului debitorului, planul de restructurare fiind astfel considerat revocat, prin urmare, aplicarea principiului *restitutio in integrum* produce efecte de repunere în situația anterioară a creditorilor și vor trebui să restituie tot ceea ce au primit”. Se observă deci, că se ridică o problemă majoră de aplicabilitate și anume, în ce măsură efectele retroactivează, deoarece achitarea la acel moment nu reprezintă un depozit, ci este propriu-zis o achitare, care ulterior devine nulă. Acesta nu reprezintă un depozit, ci este propriu-zis o achitare, care ulterior devine nulă. Acesta sancțiune să spunem, obligația de a returna sumele primite cu titlu de plată conform graficului de plăți în planul de restructurare, i se aplică astfel creditorului, deși nu are nicio culpă în acest sens. Altfel spus, creditorul fără a avea vreo culpă, va trebui să restituie sumele încasate, înțelegând că aceste plăți ar putea fi efectuate de fapt sub condiție rezolutorie. Am putea avea astfel o problemă cu privire la solvabilitatea respectivului creditor la momentul la care va fi nevoit să restituie sumele încasate în timpul procedurii”.
71. Creanțele distribuite creditorilor pe parcursul realizării planului procedurii de restructurare constituie un bun, un element patrimonial pozitiv, care constă într-un câștig bănesc, iar creditorii au dreptul de a beneficia de aceste creanțe. Contrar acestui fapt, constatăm că creditorii sunt privați de proprietate ceea ce *sine qua non* constituie o ingerință în protecția proprietății. Prevederea contestată restrânge astfel exercițiul drepturilor fundamentale, fără a exista un echilibru sau proporționalitate între restrângerea acestor drepturi și scopul urmărit.
72. Potrivit art.127 din Constituție, statul ocrotește proprietatea și garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.
73. Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 110 din 25 ianuarie 1996, cu modificările operate prin Hotărârea nr. 183 din 21 februarie 1996, prin proprietate se înțelege dreptul de proprietate al persoanelor fizice, juridice, statului sau al unităților administrativ-teritoriale asupra unor bunuri mobile sau imobile, exercitând asupra lor atributele dreptului de proprietate (de posesie, folosință și dispoziție) în mod exclusiv și perpetuu, prin putere proprie și în interes propriu, în condițiile legii.
74. În Hotărârea nr.19 din 18 octombrie 2011, Curtea a reiterat că este incontestabil faptul că

- dreptul de proprietate, garantat de articolul 46 din Constituție, reprezintă în substanță dreptul persoanei la respectarea bunurilor sale, mobile și imobile.
75. Curtea reține că în calitate de „bun”, protejat de art. 46 din Constituție, poate fi recunoscut orice element al activului patrimonial al persoanei, care are valoare economică. Termenul „bun” include în sine drepturile patrimoniale, care pot fi reale și obligaționale.
76. Prevederile constituționale în materie de proprietate sunt dezvoltate în Codul civil, unde la art.501 alin. (1)-(2) se prevede că proprietatea este, în condițiile legii, inviolabilă. Dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă și prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în condițiile legii.
77. Prevederile constituționale și legale în materie de proprietate sunt în armonie cu prevederile Convenției Europene. Articolul 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană consacră dreptul la respectarea bunurilor, precizând că nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.
78. Curtea Europeană prin hotărârea adoptată în cauza *Sporrong și Lonnrot vs Suedia* din 23 septembrie 1982, definind conținutul dreptului de proprietate, a statuat că art. 1 din Protocolul adițional nr.1 la Convenție conține trei caracteristici distincte. Prima, de ordin general, enunță principiul respectării proprietății, a doua vizează privarea de proprietate potrivit anumitor condiții, iar a treia recunoaște puterea Statelor de a reglementa folosința bunurilor în corespundere cu interesul general, adoptând legi pe care le consideră necesare în acest sens.
79. De asemenea, Curtea Europeană, în jurisprudența sa, a statuat, cu valoare de principiu, că noțiunea de „bunuri” din articolul 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană are o semnificație autonomă, fiind independentă de clasificarea formală din dreptul național, și că aceasta nu se limitează numai la proprietatea asupra unor bunuri corporale. Astfel, chestiunea care urmează a fi examinată în fiecare cauză este dacă circumstanțele cauzei, examinate în ansamblu, oferă persoanelor vizate un drept asupra unui interes material, protejat de articolul 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană
80. Totodată, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a stabilit că articolul 1 al Protocolului adițional la Convenția europeană nu acordă o protecție absolută dreptului de proprietate. Dacă un stat a instituit o ingerință la adresa dreptului de proprietate, aceasta va fi, totuși, compatibilă cu Convenția Europeană dacă ingerința este *prevăzută de lege, urmărește un scop care să servească interesului general și este proporțională scopului urmărit (cauza Megadat.com SRL vs Moldova, din 8 aprilie 2008)*.
81. Apreciem relevanța situației faptice din prezenta cauză și constatărilor Înaltei Curți în Hotărârea nr.17 din 19.06.2015 pentru controlul constituționalității prevederilor art. 49 alin. (13) din Legea nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni, unde Curtea a expus următoarele considerente: „Conform art.48 alin. (4) din Legea 1134-XIII din 2 aprilie 1997, obligațiile societății referitoare la plata dividendelor apar la data anunțării hotărârii cu privire la plata lor. Curtea menționează că din momentul anunțării de către adunarea generală a hotărârii privind plata dividendelor cuvenite acționarilor se naște un drept de creanță al acționarului către societatea emitentă, cu toate consecințele ce decurg din el. În acest moment, dreptul la dividende intră în patrimoniul acționarului, în sensul art.284 alin. (2) din Codul civil, care stabilește că toate bunurile persoanei fizice sau juridice fac parte componentă a patrimoniului ei. În aceeași ordine de idei, Curtea reține că dreptul de

proprietate asupra bunului se extinde și asupra fructelor acestui bun. Astfel, potrivit art. 317 din Codul civil, tot ceea ce produce bunul, precum și tot ceea ce unește bunul ori se încorporează în el ca urmare a faptei proprietarului, a unei alte persoane ori a unui caz fortuit, revine proprietarului, dacă legea nu prevede altfel. În același context, Curtea reține că, potrivit art. 299 din Codul civil, fruct al lucrului este venitul, sporul și produsele pe care le dă acest lucru, iar fruct al dreptului este venitul și beneficiile dobândite în urma folosirii acestui drept. În particular, în dreptul civil sunt calificate ca fructe veniturile rezultate din folosirea bunului de către o altă persoană în virtutea unui act juridic, precum chiriile, arenzile, dobânzile, venitul rentelor și dividendele (numite "fructe civile"). În lumina celor expuse, Curtea constată că dreptul acționarului de a primi dividende, care rezultă din deținerea acțiunilor în cadrul societății, cade sub incidența normelor ce ocrotesc dreptul de proprietate, cuprinse în articolele 9, 46 și 127 din Constituție și articolul 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană, deoarece acest drept, în esența sa, este unul patrimonial, cu valoare economică, titularul acestuia având posibilitatea de a obține venituri."

E. Cerințele Autorului:

Prin prezenta, autorul solicită admiterea spre examinare în fond a excepției de neconstituționalitate și declararea neconstituționalității a textului de lege „Dacă, pe parcursul realizării planului procedurii accelerate de restructurare, debitorul încalcă condițiile planului și/sau termenele prevăzute de programul de stingere a creanțelor ori nu asigură rezervarea masei debitoare pentru creanțele trecute cu titlu provizoriu, fiecare creditor este în drept să înainteze instanței de insolabilitate o cerere introductivă, care va avea drept efect intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului debitorului fără a mai fi necesară dovada insolabilității lui” din art.226 alin.(1) din Legea insolabilității nr.149/2012 și textului de lege „Articolul 217 se aplică în modul corespunzător” din art.226 alin.(2) din Legea insolabilității nr.149/2012.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

Nu sunt.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe propria mea onoare că informațiile prezentate Curții în prezenta sesizare sunt veridice

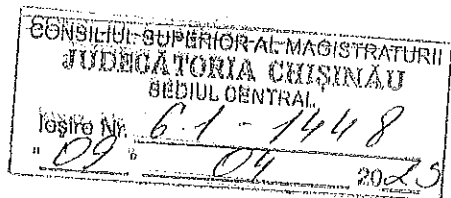
Cu deosebită considerație,
Avocat Tudor Leșanu

**JUDECĂTORIA
CHIȘINĂU
(sediul central)**

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. N. Zelinski, 13
Email: jbotanica@justice.md; Tel.: +373 22/ 52-20-21
www.instante.justice.md

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28

Judecătoria Chișinău (sediul central), Vă expediază încheierea din data de 07 aprilie 2025, precum și înscrisurile ce interesează soluționarea excepției de neconstituționalitate în privința prevederilor art. 217 alin. (2) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 sintagma "*creditorii ale căror creanțe au fost stinse ca urmare a executării planului sunt obligați să restituie tot ceea ce au primit.*" și prevederile art. 217 alin. (8) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 - În partea nereglementată de prezentul articol se aplică efectele prevăzute de legislația civilă la nulitatea actelor juridice, ridicată la cererea avocatului Leșanu Tudor acționând în interesele debitorului SRL "Șafranăx", în cadrul examinării cererii introductive a creditorului AMCO-Asset Management Company SPA privind revocarea planului și intrarea în faliment a debitorului SRL "Șafranăx".

Anexe:

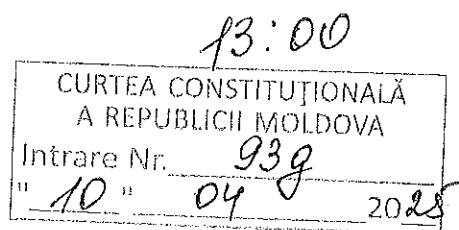
1. Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central), din 07.04.2025 - **4 file.**
2. Cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate - **2 file.**
3. Sesizare privind excepția de neconstituționalitate - **13 file.**

/

Vicepreședinte interimar
al Judecătoriei Chișinău sediul (central)

Arhip Alexandru

Ex: Boclinca Gabriela *Borlinea*

Judecătoria Chișinău, sediul Central
Judecător: Guțan Vitalie

Creditor: AMCO-Asset Management SPA
Italia, or. Napoli, Santa Brigida, 39

Debitor: SRL „Șafranăx”

IDNO 1002600024928

Mun. Chișinău, str. Armenească, 15

Dosar nr.2i-249/2018

CERERE PRIVIND RIDICAREA EXCEPȚIEI DE NECONSTITUȚIONALITATE

/în ordinea art.12¹ Cod de procedură civilă/

Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Central se află în examinare cauza de restructurare accelerată a SRL „Șafranăx”.

La data de 13.12.2024 reprezentantul AMCO-Asset Management SPA a depus cerere privind revocarea planului de restructurare accelerată și trecerea SRL „Șafranăx” în faliment.

Examinând cererea depusă de AMCO-ASSET Management SPA în coroborare cu cadrul legal normativ ce reglementează obiectul cererii, sintetizăm existența incertitudinilor dictate de neclaritatea normelor care urmează a fi reținute la examinarea cererii de revocare a planului procedurii de restructurare accelerată a SRL „Șafranăx” și trecerii în faliment prin prisma neconstituționalității textelor de lege ale art.226 alin.(1) și (2) ale Legii insolvenței nr.149/2012, fapt ce impune ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Sesizarea ridicată de avocatul Tudor Leșanu în interesele reprezentantului debitorului SRL „Șafranăx” are ca obiect verificarea corespunderii constituționalității textelor de lege din art.226 alin.(1) și (2) din Legea insolvenței nr.149/2012, în virtutea faptului că contravine Principiului Securității raporturilor juridice reglementat de art.6 paragraful 1 și Preambulul, art.1 Protocol 1 al Convenției Europene pentru drepturile omului și libertățile fundamentale și prevederilor art.8, art.16, art.23, 26, 46 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

Cererea depusă de AMCO-Asset Management SPA este fundamentată pe prevederile art.226 din Legea insolvenței.

Potrivit art.226 alin. (1) din Legea insolvenței, *Dacă, pe parcursul realizării planului procedurii accelerate de restructurare, debitorul încalcă condițiile planului și/sau termenele prevăzute de programul de stingere a creanțelor ori nu asigură rezervarea masei debitoare pentru creanțele trecute cu titlu provizoriu, fiecare creditor este în drept să înainteze instanței de insolvență o cerere introductivă, care va avea drept efect intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului debitorului fără a mai fi necesară dovada insolvenței lui.*

Conform art.226 alin.(2) din Legea insolvenței, *Articolul 217 se aplică în modul corespunzător.*

Drept urmare, normele contestate de administratorul statutar al SRL „Șafranăx” prin intermediul reprezentantului au incidență directă la soluționarea cererii depuse de AMCO-Asset Management SPA.

Având în vedere că obiecțiile de neconstituționalitate invocate de autor sunt de competența Curții Constituționale, instanța sesizată și anume Judecătoria Chișinău urmează să admită cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate pentru a fi transmis Înaltei Curți.

Conform art.12¹ alin.1 Cod de procedură civilă, În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. Iar, potrivit alin.(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitîndu-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Având în vedere prevederile nominalizate se impune a remarca întrunirea în speță a condițiilor de ridicare a excepției de neconstituționalitate reieșind din următoarele circumstanțe:

a) **obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție:**

Obiectul excepției de neconstituționalitate (art.226 alin.(1) și (2) din Legea insolvenței nr.149/2012) având calitatea de act normativ (lege organică) intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție.

b) **excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu:**

În speță excepția este ridicată de avocatul administratorului statutar a SRL „Șafranăx” fiind parte a cauzei de insolvență și implicit a procedurii pendinte.

c) **prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei:**

Cererea depusă de AMCO-Asset Management SPA este bazată pe prevederile art.226 din Legea insolvenței ce vizează revocarea Planului de restructurare accelerată a SRL „Șafranăx”, respectiv instanța de insolvență este ținută să aplice și prevederile art.226 din Legea insolvenței.

d) **nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate:**

Prevederile art.226 alin.(1) și (2) din Legea insolvenței nr.149/2012, nu au constituit anterior obiect de examinare de către Înalta Curte.

În contextul celor expuse și în temeiul art.1 alin.(4) al Legii insolvenței, art.12¹ Cod de procedură civilă,

solicităm respectuos:

Admiterea ridicării excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale privitor la examinarea constituționalității textelor de lege din art.226 alin.(1) și (2) ale Legii insolvenței nr.149/2012.

Anexe:

1. *Formularul sesizării Curții Constituționale.*

Cu considerație, Avocat Tudor Leșanu
